

Vill du veta mer om grässtappen?

Undersök några av de vanligaste biomen på jorden och lär dig mer om dess ekosystem!

Stäppen har en viktig betydelse både för bönder men också för djur. Gott om gräs gör att många djur kan leva här. En gång i tiden täckte stäppen en stor del av vår jord, men i dag finns bara en bråkdel kvar. Filmen berättar bl.a. vad ett biom är, vad som är så speciellt med stäppen och mycket, mycket mer. Efter filmen följer ett experiment.

Filmens mål är att

- berätta om vad som utmärker stäppen
- förklara vad bl.a. ett biom är
- berätta om vilka djur och växter som lever på stäppen och hur de specialiserat sig

Fakta

Stäpper är gräsdominerade områden nästan helt utan träd eller större buskar. Klimatet är tempererat och blåsigt, med mycket torr sommar, kall men snöfattig vinter och växtlighet som frodas under våren och i viss mån hösten. Typiska stäpper utbreder sig från södra Ukraina till Kazakstan, i Mongoliet och nordligaste Kina samt i Nordamerika, där de kallas prärier. Pampas i Argentina räknas också som grässtätt, även om klimatet där är betydligt vintermildare och fuktigare. Vissa områden i bl.a. Ungern, Rumänien, Främre Asien, Andalusien, Nordafrika och Sydafrika samt på östsidan av Nya Zeelands sydö är också grässtätt.

Gräs, bl.a. olika arter fjädergräs, och talrika örter på grässtättarna har i regel djupa rötter. Marken är bördig, både kalk- och humusrik - mest typisk är svartjord, chernozem - och ofta starkt bearbetad av grävande djur, särskilt olika gnagare. I övergångar till halvöknen är jorden ljusare p.g.a. lägre humushalt. I sänkor är den ofta salthaltig, och växtligheten är då en helt annan. Det mesta av världens grässtätt är numera uppodlat (mest med vete), medan de torrare delarna utgör betesmarker.

De vilda ursprungsdjur som lever på stäppen är numera få och starkt tillbakaträngda. Det gäller bl.a. bison, gaffelantilop, pampashjort, guanaco, vanlig nandu, (vild)kamel, vildhäst, halvåsna och saigaantilop.

Speltid: 19+3 min.

Årk: 5-9

Ämne: Biologi: Ekologi

Originaltitel: Grasslands

Produktion: Schlessinger Media, USA 2004

Svensk version: Cinebox Media, 2005

Ansvarig utgivare: Mats Högberg

Filmmnr: 1247

CINEBOX MEDIA

Vretenvägen 12

171 54 Solna

Tel: 08-445 25 50

Fax: 08-445 25 60

Epost: cinebox@tvi.se

Biom

Ordet *biom* härstammar från det grekiska ordet *bios* som betyder "liv". Ett biom är ett landområde som karakteriseras genom sina regionala ekosystemtyper och som därför har ett typiskt växt- och djurliv. Ofta är biomen mycket heterogena, men i vissa fall visar de stor enhetlighet. Exempel är tropisk regnskog, savann, halvöken, öken, stäpp, barrskogsregion och tundra.

I Sverige urskiljs sju biom, nämligen södra lövskogsregionen, södra barrskogsregionen, norra barrskogsregionen, subalpina björkskogsregionen, lågalpina regionen, mellanalpina regionen och högalpina regionen.

Diskussionsfrågor

1. Vad är ett *biom*?
2. Vad är utmärkande för en stäpp?
3. Ge exempel på minst två växter som man hittar på stämpan.
4. Ge exempel på minst två djurarter som finns här.
5. Vad är det för klimat här?
6. Vad är de *tempererade zoner*na för någonting?
7. Vad är en *prärie*?
8. Vad kallas Sydamerikas stäppområde?
9. I vilka länder finns det stämpan?
10. Vad kallas stämpan i Afrika?
11. Vad har regnmängden för betydelse för stämpan?
12. Vad är abiotiska faktorer för någonting?
13. Vad var Dust Bowl-katastrofen för någonting?
14. Vilka orsaker finns det till desertifikation? Ge några exempel.
15. Hur många gräsarter finns det ungefär i världen?

Här kan du hämta mer information

<http://web.telia.com/~u30300285/eko.htm> - lite blandat om stämpan och öknar

<http://wiki.kalender.se/wiki/index.php/St%C3%A4pp> - lite mer om stämpan

<http://susning.nu/> - fakta om det mesta

<http://www.google.com> - användbar sökmotor

<http://www.aftonbladet.se> -Aftonbladet

<http://www.dn.se> -Dagens Nyheter

<http://lankskafferiet.skolutveckling.se> -länkskafferiet

<http://www.mamma.com> -bra sökmotor 2

CINEBOX MEDIA

Vretenvägen 12

171 54 Solna

Tel: 08-445 25 50

Fax: 08-445 25 60

Epost: cinebox@tvi.se